

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 6

CLEVELAND, O., FRIDAY MORNING, JANUARY 8, 1943.

LETO XLVI. — VOL. XLVI.

Silna produkcija materiala v naših tovarnah je postavila Zedinjene države na pot zmage

Kako je poudarjal včeraj predsednik Roosevelt, ko je govoril obema zbornicama kongresa. Naciji in fašisti so vprašali in dobili bodo — dovolj, je izjavil predsednik

KADAR BOMO ZAVEZNIKI UDARILI NA EVROPO, BOMO UDARILI Z VSO SILO, JE ZATRJEVAL ROOSEVELT

Washington, 7. jan. — Predsednik Roosevelt je danes povabil obema zbornicama kongresa, da se zadeva Združenih narodov pomči proti Evropi, Aziji in Afriki, podpirana od "čudežne produkcije" v Zed. državah. V letu 1943, je poudarjal Mr. Roosevelt, bomo uspešno napredovali na potih, ki vodijo v Berlin, Rim in Tokio.

Roosevelt je apeliral na kongres, naj pozabi začasno na ekonomske odredbe in naj deluje za edinstvo v deželi.

"Ne prerokujem sicer, kdaj ta vojna končana," je govoril predsednik, ter izjavil: "Osiške sile so vedele, da morajo zmagati leta 1942, ali pa eventualno izgubiti vse. Ni mi reba še posebej povedati, da siče ni zmagalo v 1942."

Mr. Roosevelt je nazval Združene narode kot najmočnejšo vojaško zvezo v zgodovini, ki morajo ostati zedinjeni ter rati po vojni vsak poskus razcepljenja, Italije in Japonske, sploh vsakega naroda, da bi zopet oborožili.

"Največji in najvažnejši strategični razvoji vojne slike v letu 1942 so bili dogodki na ruski fronti," je govoril predsednik. "Prvič, junaška obramba Kalinigrada, drugič, ofenziva ruske armade, pričeta v novembru, ki se ni ponehala in ki je prinesla sijajne uspehe."

Predsednik je zagotovil kongresu, da je naša defenziva proti japonski čas preteklosti. "Naš namen je zdaj prisiliti Japonce k boju. Prošlo leto smo jo stavili, letos jo nameravamo izpadati."

Glede položaja v Afriki je Roosevelt zagotavljal, da osiške sile pregnane z južnega obrežja Sredozemskega morja.

"Kar se tiče druge fronte v Evropi," je rekel predsednik: "Udarili bomo in silno udarili v Evropi. Povedati pa vam moram, ako bomo udarili v evropski, ali v zahodni Evropi, Nizozemski, Belgiji ali Franciji, ali v Sardiniji, ali v Siciliji, ali preko Balkana, ali na teh točkah hkrati."

"Toda zagotovo vam, da ne bomo na to, kje in kdaj bomo udarili na evropsko celino, bomo iz zraka z vso silo. Dan in dan bomo kupičili tona za tona zstreljivih snovi na njih tovarne in javne naprave in priprave."

Isto je povedal glede ofenziv proti Japonski, katere produkcija v ladjah in letalih vsak dan poenjuje, medtem ko naša vsak dan raste. Japonski narod bo okusil našo moč, kadar bomo udarili na njih lasten dom in jih neprestano bombardirali z zraka, je rekel predsednik.

"Vsi Združeni narodi si želijo pošten in trajen mir," je izjavil Mr. Roosevelt. "Naši nameni pa, ki se danes borijo, si želijo samo trajnega miru,

ampak tudi trajne zaposlitve zase, za svoje družine in sosedje, kadar bodo odložili orožje.

"Naša mladina, fantje in dekleta, hočejo zagotoviti proti ekonomskim težavam in to zagotovilo jim lahko in mora preskrbeti naša vlada."

Mr. Roosevelt je izjavil, da je ameriška industrija delala čudeže v produkciji in da je ponosen na to. Povedal je tudi, da smo pomnožili svojo bojno silo od 2,000,000 na 7,000,000 mož.

Reprint From The Milwaukee Journal

Na sliki v gornjem levem kotu vidite mladega slovenskega letalskega poročnika Louis J. Kirna iz Milwaukee, Wis. Spodaj sta njegova ponosna starša Mr. in Mrs. Michael Kirn, ki vodita gostilno v Milwaukee, Wis. Louis je bil nedavno doma na dopustu, da se je nekoliko oddahnil od bojev na Daljnem vzhodu. Kirn je sam zadel z bombo nek japonski rušilec, da se je potopil. Vodil je svoj roj v 40 napadih na Japonec. Njegovo letalo je bilo samo enkrat zadeto. Za svoje hrabre čine je mlademu poročniku podaril poveljnik ameriških marinov na Guadalcanalu krasten meč, ki ga je nosil nek japonski general, predno je bil ubit na Guadalcanalu.

Po 15. januarju se ne bo več smelo pošiljati paketov čez morje

Washington. — Vojni tajnik je odredil, da se po 15. januarja ne sme več pošiljati zavojev vojakom preko morja. Poslati se bo smelo samo kak predmet, katerega vojak izrecno zahteva in če to odobri njegov poveljnik.

Pa tudi taki paketi ne bodo smeli tehtati več kot 5 funtov in ne bodo smeli biti daljši kot 15 palcev.

Revije in časopisi se smejo pošiljati vojakom preko morja samo od tiskaren in samo, če je vojak naročnik. Vojni tajnik je izdal to odredbo radi ogromnih pošiljatev, ki gredo neprestano vojakom ter ni dovolj prevoznih sredstev na razpolago.

Občni zbor čitalnice
V nedeljo 10. januarja bo občni zbor Slovenske narodne čitalnice v čitalniških prostorih, 6417 St. Clair Ave. Pričetek ob 1:30 popoldne. Članstvo je v ljudno vabljeno, da se v obilnem številu udeleži.

Dr. Crile umrl
Včeraj je umrl svetovno znani kirurg, George W. Crile, ustanovitelj znane Cleveland klinike. Bil je star 78 let. V zadnji svetovni vojni je bil načelnik ameriškega zdravniškega kora v Franciji in je imel čin brigadirja.

Na operaciji
Mrs. Josephine Maček, 14614 Sylvia Ave. se nahaja v Glenview bolnišnici, kjer je bila v četrtek operirana. Obiski so dovoljeni.

Jugoslovani v severni Afriki

London. — O priliki proslave jugoslovanskega narodnega dneva v Livingston Hall-u v Westminster-u, katerega je priredila tamošnja "Jugoslav Society," je podpredsednik vlade, g. dr. Krek v kratkem nagovoru povedal, da se je nahajala med onimi italijanskimi divizijami, katere so Nemci zapustili v puščavi, tudi tržaška divizija.

V tej diviziji je bilo približno 2,000 Jugoslovancev iz onega slovenskega ozemlja, ki je bilo po mirovni pogodbi po pretekli vojni, prepuščeno Italiji. Ko so zavezniki zajeli ta del italijanske vojske, so se vsi Slovenci prostovoljno prijavili v vojaško službo zavezniških armad v Severni Afriki.

Pomanjkanje delavcev v Hrvaški

Dne 8. decembra je javil radio Paris, da je hrvaška delavska zbornica dognala, da se nahaja 400,000 hrvaških delavcev v inozemstvu in da se 200,000 izmed njih nahaja v Nemčiji.

V bolnišnici
Mrs. Anton Laurich, 21251 Arbor Ave., Euclid, O., je bila odpeljana v Mt. Sinai bolnišnico. Nahaja se v 3. nadstropju, ward 3. Prijateljice jo lahko obiščejo.

Smrtna kosa
Naglomoma je umrl Joseph Prusnik, star 73 let, stanujoč na 15013 Sylvia Ave. pri družini Marinčič. Pogreb ima v oskrbi Železov pogrebni zavod. Čas pogreba še ni določen.

Nikola Tesla, slavni izumitelj, je umrl

New York. — Nikola Tesla, star 85 let, veleum na polju električnih iznajdb, je umrl v četrtek zvečer v New Yorku. Sin grškega očeta in srbske matere je bil rojen 10. julija 1857 v Smiljanu na Hrvaškem. Višješolsko izobrazbo je dobil na univerzi v Pragi.

Leta 1881 je dobil patent na svoj prvi izum v Budimpešti. Tri leta pozneje je prišel v Ameriko. Nekaj časa je delal pri izumitelju Thomasu Edisonu, kjer je delal načrte za motorje in generatorje.

Kmalu potem je pa začel na svojo roko in je pošiljal v svet nebroj iznajdb v elektriki. Kmalu je zaslovel kot genij v raznih električnih aparatih.

Vse svoje življenje je ostal samski. K počitku je šel skoro vsak dan ob 5:30 zjutraj in vstal je že ob 10:30 dopoldne.

Amerikanci so potopili dva japonska transporta in uničili 18 letal

Avstralija, 8. jan. — Pri svojem ponovnem poskusu, da bi izkrcali ojačenja na Novi Gvineji, so Japonci izgubili dva velika transporta, katerih eden je bil natrpan z vojaštvom. Obenem so izgubili Japonci tudi 18 bojnih letal.

Zavezniški letalci so spazili japonski konvoj 30 milj od Nove Britanije. To je bilo na 6. januarja. Najprej so zbili 8 japonskih letal, ki so hotela brantiti ladje, nakar so vrgli bombe med ladje. Kmalu zatem so dospela na pozorišče druga zavezniška letala, ki so zbila še 10 japonskih letal in tako dobro pogodila dve transportni ladji, da sta se takoj potopili.

Smrt Franja Žebot-a

London. — Jugoslovanska vlada je prejela vest, da je v zloglasnem koncentracijskem taborišču v Dachau (Nemčija) umrl g. Franjo Žebot, bivši narodni poslanik in podžupan mesta Maribor.

OČE 9 OTROK GRE V MORNARICO

Jefferson, Pa. — Evan Wenrich, star 34 let, po poklicu farmar, odide ta teden k mornarici. Doma bo pustil ženo in 9 otrok. Vlada bo plačevala ženi zanj in za otroke \$120 na mesec, dočim bo on zaslužil \$78. Toliko doma na farmi ni zaslužil.

Zopet zaplenjeno žganje

Vlada je včeraj zaplenila 116 zabojev žganja, katerega lastnik je, kot trdi policija, neki Anthony Amato, ki vodi gostilno na 1715 E. 55. St. Na to žganje ni bil plačan zadnji federalni davek.

Ne dovolijo bonusa

Vladni delavski urad ni dovolil White Motor Co., da bi plačala 2 odstotka bonusa svojim 3,400 delavcem za prešlo leto. Isto je odklonila Diamond Alkali Co. v Painesville.

Prestala operacijo

V torek je srečno prestala operacijo v Mt. Sinai bolnišnici Mrs. Louise Zeleznik, 6418 Spilker Ave. Nahaja se v tretjem nadstropju, ward J. Prijateljice jo lahko obiščejo.

Kupujmo obrambno obveznico in znamke!

Rusi so zavzeli 61 naselij

Moskva, 8. jan. — Ruska armada, ki prodira ob spodnjem teku reke Don in v Kavkazu, je včeraj pognala Nemce iz 61 naselij. Ta ruska kolona je oddaljena manj kot 75 milj od Rostova ob Črnem morju. V Kavkazu požigajo bežeči Nemci za seboj vasi, trdi polnočno poročilo.

Berlinski radio je sinoči prvič priznal, da se nemška armada v Kavkazu umiče nazaj. Radio, ki je dolgo časa molčal o bojih na ruski fronti, je šele zdaj prišel na dan s poročilom o umikanju nemških čet v Kavkazu. Toda umik se vrši, kot se je trdilo na radiju, po "strategičnih načrtih."

Sinoči je javljalo rusko poročilo, da je ruska armada ob Donu zavzela dvojne železniških križišč, nek kolodvor in 14 naselij. V severnem Kavkazu so pa Rusi vzeli Nemcem 40 naselij in dva okrajna središča.

Nemški umik v Kavkazu kaže na koncentrirano ofenzivo ruske armade, ki ogroža vso nemško silo v Kavkazu.

Rusi so včeraj zavzeli važno mesto Bolšaja Orlovka, 75 milj vzhodno in nekoliko severno od Rostova.

Rusi poročajo, da Nemci ne morejo vzdržati udarcev ruske

armade v Kavkazu. Neprestano se umičejo, zažigajo vasi za seboj, razstreljujejo mostove in polagajo mine v ceste.

Angleži so izgubili včeraj zavzeto višino v Tuniziji

Severna Afrika, 7. jan. — Nemci so pregnali angleške čete z višine pri Jebel Azzag, katero so bili Angleži izrgali Nemcem en dan prej. Ta višina obvladuje cesto, ki vodi v Mateur, in ki je oddaljen 20 milj od Bizerte.

Osmo angleška armada v Libiji se je ustavila pred nemškimi utrdbami kakih 180 milj zračne poti od Tripoli in počiva.

Nemci so spustili v Algeriji, daleč za zavezniško armado svoje parašutarje, katerim je bil prideljen nek domačin za vodnika. Vodnika so ujeli in ga ustrelili.

Naši vojaki

Girardska naselbina poroča sledeče novice o naših fantih: Pvt. Viljem Ponigar je bil ranjen v bojih nekeje v Afriki. Za hrabrost je bil odlikovan s častnim križcem. — Njegov brat korporal Alvin se bori proti Japoncem nekeje na Daljnem vzhodu. — Pfc. Joseph Gorenc naznanja iz Guadalcanala, da ameriški marini, pri katerih služi, dobro klestijo Japonce. — Raymond Juvancić je bil povišan v korporala. — Corp. Joseph Piškur je bil nedavno doma na dopustu. — Edward Umek služi pri mornarici in je bil že v Afriki in nazaj. — K letalcem, mornariški oddelek, se je vpisal David Rostan. — Vsem vrlim girardskim fantom želimo vso srečo in pa zdrav povratek iz vojne.

Naša najstarejša podpornica organizacija, KSKJ, je imela ob koncu leta 1942 že 1650 svojih članov v ameriški bojni sili. Pač častno število.

Iz South Carolina se je oglasil Frank J. Kozuh ter pošilja najlepše pozdrave vsem prijateljem in znancem. Rad bi videl, če bi se ga spomnili s kako kartico. Njegov naslov je: Pvt. Frank J. Kozuh, "C" Btry, 4th Bn. F. A., 77th Inf. Trng. Regt., Fort Jackson, South Carolina.

Vse svoje prijatelje in znance pozdravlja Harry Beretič in se jim priporoča za kako pismo ali kartico. Njegov naslov je: Pvt. Harry Beretič, 306 Rec. Reg. APO 77, 77th Div. Fort Jackson, South Carolina.

Mr. in Mrs. Joe Brodnik, 18611 Muskoka Ave., sta dobila obvestilo od sina, da je z dobrim uspehom končal radio šolo. Postal je korporal in bil imenovan učiteljem za radio. Corp. Joseph je pri marinih in njegov naslov

je: Corp. Joseph L. Brodnik, M. A. D., N. A. S., Tr. Sqd. No. 1, 1 R 12 E — 51, Jacksonville, Florida. Čestitamo, Joe, k napredku!

Sem čez morje se je oglasil poznani Frank Glach, Clevelandčan, ki želi vsem čitateljem Ameriške domovine srečno novo leto. Njegov naslov je: Pvt. Frank Glach, 35511822 A. P. O. 695, C. D. c/o. Postmaster New York, N. Y.

Pvt. Billie Lužar je bil na tridnevnom dopustu pri svojih starših, Mr. in Mrs. John Lužar, 3663 W. 58. St. Njegov naslov je: 1590 Service Unit, Tent City, Camp Perry, O. Na 4. januarja je pa odšel njegov brat k obrežni straži. Začasno je nastanjen v Clevelandu. Vso srečo, fanta, in zmagovit povratek.

Corp. John Smrtnik, sin Mr. in Mrs. John Smrtnik iz 19712 Muskoka Ave. je prišel za en teden domov na dopust iz Texasa.

Pfc. Edward Rakar je prišel na dopust za 10 dni k očetu George Rakar, 1067 E. 69. St. Prijatelj ga lahko obiščejo na gornjem naslovu. Edward služi v Sabina Pass, Texas.

Edward Godic, sin Mr. in Mrs. Frank Godic, 1105 Norwood Rd. odide v soboto k mornarici. Le srečno jadraj, Eddie in vrni se zdrav zopet domov.

Pvt. Robert C. Levec, sin Charlesa in Frances Levec, 1073 Addison Rd. je prišel za 10 dni na dopust. V Fort Benning, Georgia je napravil izkušnje za parašutarja. Ravno danes obhaja svoj 21. rojstni dan. Želimu mu vse najboljše. Njegov naslov je: Pvt. Robert C. Levec, Co. "D," 506th Pch. Inf. Fort Benning, Georgia.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPERJAMES DEBEVEC, Editor
6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland po pošti četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po raznašalcih: celo leto \$6.50, pol leta \$3.50.
Četrt leta \$2.00.
Posamezna številka 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year.
U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year, \$3.50 for 6 months, \$2.00 for 3 months.
Single copies 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 6 Fri., Jan. 8, 1943

Stvarne besede odličnega Slovence

(Konec).

Od l. 1789., ko je sin Karla Velikega Pipin premagal Slovence, do l. 1919. so bili ti pod posrednim ali neposrednim sprva frankovsko-nemškim, pozneje nemškim gospodstvom. V tej toliko let trajajoči nemški fevdalni dobi, je bil Slovencev v popolni oblasti nemških plemičev in grofov. Ti so bili resnični lastniki njegove zemlje, njegovega telesa in njegove duše. Iz svobodnih posestnikov so postali najemniki in užitniki. Zemljišča niso smeli nikomur prodati, niti ga zapustiti. Stiskani na eni strani od nemških gospodov, katerim so morali robotati, dajati desetino in večne davke, na drugi strani, od 15. stoletja naprej, po Turkih, ki so skozi 300 let pustošili naše dežele, so bili naši predniki v tako brezupnem in obupnem položaju, da bi bili morali poginiti, ako bi ne bili — Slovenci, torej narod, ki je rodil Črtomire in druge slične junake. V vsem svojem "ponižanju in razžaljenju" je naš praded vzbujal celo v Nemcih toliko nehotnega spoštovanja in strahu, da so se nemški koroški deželni knezi do 15. stoletja uvajali v svojo službo na slovenskem gospodstvu — slovenskem jeziku. V vseh teh stoletjih preganjanja in sistematičnega zatiranja so Slovenci ohranili svojo samobitnost, svoj jezik, svoje običaje in svojo vero. Trmast narod, zares, klen in neupogljiv narod, inteligentni narod, narod, ki pač zasluži boljše usodo, kakor mu je bila dosedaj odmerjena. Vsa tako hvaljena nemška kultura ga ni mogla pridobiti in asimilirati vsa nemška brutalnost uničiti. Res, da je krvavel — kako tudi ne — in mnogo slovenskega življa je tekotom stoletij izginilo v nemškem morju. Toda, po več ko enajststo letih suženjstva, je jedro slovenskega naroda ostalo nedotaknjeno in življenjska sila njegova nezlomljiva. Naravnost zgodovinski čudež je, da je mogel slovenski narod v vsem svojem trpljenju še sploh misliti na kako kulturo delo. In vendar je mislil in — deloval na kulturnem polju. Slovenski narod, ki je bil v Avstro-ogorski brez svoje univerze, skoro brez slovenskih srednjih šol, je dal svetu Prešerna, katerega soneti se morejo v vsakem pogledu meriti s soneti Italijana Petrarke; rodil je Canakarja, tega glasnika socialno zapostavljenih, slovenskega Pjeskova — Gorkega, le da je njegovoj zajetje življenja neprimerno globlje in njegov jezik odločno lepši; vzgojil je goriškega slavčaka Gregorčiča, čigar zdrava lirika ne najde tekmeča med osladno-sentimentalnimi nemškimi liriki in — celo vrsto drugih. Ta narod, ki se je moral v potu svojega obraza boriti za vsakdanji kruh, je našel dovolj časa in sile, da si je ustanovil književno družbo sv. Mohorja, ki je šela pred l. 1914. okoli stotisoč udov in knjige ter družbe so se nahajale in čitale v vsaki kmečki in meščanski hiši. Dejal sem — čitale! Ker naš narod je znal brati in govoriti lepo slovensščino. V Slovincih je bilo samo 3.5% analfabetov (ljudi, ki niso znali brati in pisati). "Visokokulturni" italijanski narod pa se je v istem času ponašal z nad 60% analfabeti v južni Italiji in so nemški kmetje govorili narječja, ki se tako razlikujejo od pismene nemščine, kakor se razlikuje kak afriški jezik od angleščine. Gospodarsko smo se visoko dvignili že v pokojni Avstriji, akoprav nam je ista delala ovire, kjerkoli je mogla. Razne denarne zavode, posojilnice, zadrage smo imeli skoro v vsaki vasi. V književnosti in znanstvu smo se mogli meriti z najkulturnejšimi narodi, naši zastopniki umetnosti so bili svetovnoznani. Mi lahko dokazemo svetu, da smo popolnoma usposobljeni, da živimo življenje samostojnega kulturnega naroda v družini ostalih kulturnih narodov.

Le enega nismo poznali in nismo hoteli poznati in ne maramo tudi v bodoče, to je, raznih nadvojvod, grofov in sličnih plemenitašev, kakor se imenujejo. Nismo imeli svojih, še manj si želimo madžarskih, italijanskih in nemških. Narodom inferjarne ovčje menalnosti so taki gospodje morda potrebni. Naš narod pa je vse preveč inteligenten in demokratičen, da bi si pustil ukazovati od kakih lenih in degeneriranih plemenitašev.

Nadvojvoda Oton in laški grof Sforza se menda zelo trudita, da bi nas Slovence vzela v svoje varstvo. Tema dva gospodoma in vsem ostalim, ki gonijo slične želje, kliče mo jasno, odločno in enkrat za vselej: Nikdar! V kolikor bo na nas, ne bomo nikdar trpeli, da bi en sam Slovec še kdaj ječal v tujem robstvu. Slovenci ne potrebujejo nikakega tujega varstva. Živeli so kot miren in delaven narod na svoji zemlji in niso nikdar iztezali rok po tujem. Zgodovina Slovencev je čista in neomadeževana od krvi nedolžnih. Ako nadvojvoda Oton in grof Sforza hočeta komu nakloniti blagoslov svojega vodstva, naj nemudoma zapustita Zedinjene države ter se podasta v Nemčijo in Italijo ter svojim rojakom, ki kakor volkodlaki v sadistični nasladi lokajo slovensko kri v slovenski deželi, tem naj govori o kulturi in človečnosti. Prav sedanja svetovna vojna dokazuje, da laški in nemški narod, kljub vsem težkim in svarilnim naukom, ki jima jih je dala zgodovina, še vedno nista postala dorasla, odgovorna in civilizirana. Narodi pa, ki še niso dosegli najprimitivnejše stopnje civilizacije in kulture, si ne morejo privrjati varstva nad civiliziranimi narodi, ampak sami bodo morali sprejeti varstvo istih vse do onega časa, ko

bodo izpregledali, da se svet ne da vladati z ognjem in mečem.

Dne 8. januarja l. 1943 bo preteklo 25 let, kar je pokojni predsednik Zedinjenih držav Woodrow Wilson objavil svojih 14 točk, kjer govori v 10. in 11. o samoodločbi avstroogrskih Slovanov. Želje tega predsednika slavnega spomina se niso docela uresničile. V sled londonskega pakta in rapalske pogodbe je stotisoče naših rojakov prišlo pod tujo peto. V kabinetu pokojnega Wilsona pa je bil mož, ki še živi, ki je največji mož sedanje dobe in o katerem smo pričarani, da je bil istih idej ko pokojni Wilson. To je sedanjí predsednik Zedinjenih držav Mr. Franklin Delano Roosevelt. Na njega se obračamo s ponižno prošnjo, da po tolikih stoletjih suženjstva reši ubogi, toda pošteni in zmožni slovenski narod smrti in pozabljenosti.

(Naprosilo se me je, da naj izdelam gornji referat za Narodni kongres. Torej ga priobčujem v "Zarji." (Za kakšen temeljit referat pa seveda ni bilo dovolj časa.)

Newburške novice

SREČNO NOVO LETO VSEM
BREZ IZJEME

Mimo je Božič in nasledni prazniki, sv. Stefan, sv. Janes Evangelist, Nedolžni otročiči in drugi. Da nas niso motile misli o številnih onih, kateri morajo niti sledu Božiča na bojnem polju, bi bil letošnji praznik rojstva Gospoda našega Jezusa Kristusa eden največjih naših delavcev, farmarjev in vseh onih, kateri v potu svojega obraza jedo svoj kruh.

V letu 1943 smo. Kaj nam bo prineslo to leto? Zmago? Morda, vsaj upamo in molimo, da, molimo za to. Ni vse ležee na naših bombnikih in tankih in na številu ladij, ki jih zgradimo. Kadar se nas bo Bog usmili, to se pravi, kadar se svet spametuje in se obrne nazaj k svojem Stvarniku, takrat bo vojne konec. Toliko bo svet kmalu spoznal, da brez priznanja Boga kot našega vladarja, ni prave kulture in ne stalnega miru. Najbolj napredni narod v vedi in znanstvu, sploh v materialnem oziru, se je pokazal nečloveškega, krutega in zverineškega. Zakaj? Brezverska kultura, ni kultura.

Torej velja tudi glede vojne rek, ki pravi MOLI in DELAJ. Oboje je potrebno. Bombniki morajo biti in tanki. Zato nam vlada naklada davke in prosi pomoči. Obenem pa nas predsednik Združenih držav tudi poziva k molitvi. Pameten mož, ta naš predsednik. Hitler hoče brez molitve in Boga premagati ves svet. Pa mu ne bo uspelo in najbrže že sam spoznava, da je zalozil večji kos, kot pa bo mogel prežvečiti. Celo ruskim komunistom se je začelo svitati, da ima morda vse eno še Bog kaj za reči na tem svetu in so zato najbrže, kot smo brali, ustavili bogokletni list "Bezbožnik."

Ljudje smo precej podobni malim otrokom, katerim so starši prepovedali igrati se z ognjem. Otroci ne ubogajo, mislijo, da se znajo varovati sami. Ogenj zanetiti znajo, ali požar ustaviti ne morejo. Tako je s svetom, ki sicer zelo dobro zna napraviti si vsakojako gorje s prelamljanjem božjih zapovedi, toda gorje odpraviti in ustaviti ne more in ne zna.

"Mi neprestano skušamo ozdraviti bližnjega naših lastnih napak." Tako govori neki pisatelj in ima zelo prav. Krivo je to, da imamo oba očesa obrnjena od sebe. Zato pa imajo vsi redovi v svojih dnevnih opravilih tudi vsak dan petnajst minut izpraševanja vesti glede svoje prevladajoče napake. Če bi to vpeljale tudi družine, bi v marsikateri družini lažje izhajali drug z drugim.

Pozor farani! Nov "Honor Roll" naših fantov pri vojakihi je bil postavljen v cerkveno vežo. Preberite ga in pogledajte, če je tudi VAŠ VOJAK na tej listi. Če ga ni, potem nam pošljite nemudoma njegovo ime, da ga

vključimo. Mi smo skušali kar se je dalo napraviti popoln imenik. Toda pri tolikih imenih in vsled preoblega drugega dela se je prav lahko zgodilo, da smo katerega zgrešili, ali po nashi, ali pa po vaši krivdi. Mi želimo imeti VSA IMENA naših fantov iz te fare na tej listi, ki bo pozneje pritrjena na stranske oltarje v trajni spomin njim in VAM. Zato pa skrbite VI, da bo vključen tudi VAŠ, če še ni. POŠLJITE NAM IMENA.

Pa še nekaj: Novi farni VESTNIK, ki je sedaj v delu, bo nekaka ZGODOVINSKA KNJIGA, v kateri bi radi imeli slike vseh naših fantov, kateri se borijo za mir na svetu in za svobodo naše dežele. Slika v Vestniku bi bila trajni spomin vašega sina, oziroma moža. To knjigo bodo videli tudi poznejši rodovi in bodo ponosni, da je nekdo izmed sorodnikov se boril za to, kar bodo oni uživali. Sami pa boste spoznali, da vse to nekaj stane. Kličej in tisk ime na pod sliko in prostor v Vestniku bo stal \$5.00. Kdor želi toraj imeti tak spomin, naj prinese sliko in denar za stroške do konca tega meseca.

Naši novi farani so: Michael Samarge, Carol Ann Novak, Judith Ann Modic, Mary Rosalina Bradač, David Louis Strainer, Patricia Rose Adler, David Novicki, Clarence Tabernik in Mary Ann Dardzinski, Ronald Papež, Katherine Zuppan, Patricia Jean Gregorič. Če bo vojna trajala dolgo in bodo vsi naši fanti na fronti, bo treba dati "oder" za več moških.

"Vesel sem bil v življenju in vesel tudi umrjem," tako je zapisal 77 letni Harry L. Day pred smrtjo, ko je naročil, naj ne bo prevelikega žalovanja za njim. Tako mora zapisati le kristjan, kateri je vedno skušal spolnovati voljo božjo, in če je kedaj slučajno padel v greh, je takoj tudi ustal in obžaloval. Zaupanje v Boga rodi srečo in veselje.

Prihodnja nedelja je dan družtev Najsvetejšega Imena. To je Kristusova vojska. Možje in fantje, na noge! Komunisti imajo svoj dan, socialisti imajo svojega. Ali naj se člani družstva Najsvetejšega Imena skrijejo? Sram bi jih moralo biti, če bi se. Zato pa na plan. Zjutraj med mašo ob 7 je skupno sv. obhajilo. In nikdo naj se ne izgovarja, "saj sem bil za Božič." Saj si tudi za Božič jedel in hranil svoje telo, pa gotovo nisi rekel svoji ženi: "Ženka, nič ne kuhaj te dni. Sem se za Božič dobro najedel pa napil."

Kakor telo, tako duša potrebuje hrane, to si že slisal stokrat, če ne večkrat. "Saj ne vem, kaj bi pri spovedi povedal." O ti svetnik svetniški ti. Pa, če res nimaš nič povedati, dobro. Potem ti pa ni treba k spovedi, potem prejmi pa sv. obhajilo brez zopetne spovedi. Saj ni zapisano, da bi moral človek iti k spovedi pred vsakim obhajilom, zlasti ne, če greš pogo-

sto. Torej se nič ne kremži in ne izgovarjaj, kar pridi in prejmi svojega Boga, ne bo ti žal.

V nedeljo popoldne ob 3 bodo litanije sv. Imena s kratkem nagovorom v cerkvi in potem seja za zvezo Najsvetejšega Imena. Za popoldan vabimo vse člane zveze in njih duhovne vodje in duhovnike sploh na sejo.

Dan je že dve minuti daljši. Ali niste opazili tega? Da nam Južna Amerika že pošilja sonce nazaj. Tako se ziblje svet sem in tja kakor gugalnica. Zakaj? "Narava!" Tako pravijo nekateri. Povejte nam vendar, kaj je to "Narava?" Kako, da "Narava" ve kaj mora delati, da se ohrani ves red na svetu? Povejte, no.

Za Božič grejo ljudje radi domov. Tudi John Peterrell, eden naših faranov je odšel tik pred tem praznikom domov — v nebesa.

Pokojni je precej dolgo bolehal za hudo boleznijo, katere mu ni mogla nobena zdravniška (Dalje na 3 strani)

V nedeljo se vidimo

V nedeljo večer se nas vrnemo vabi na lepo prireditve, ki se vrši v cerkveni dvorani sv. Vida pod pokroviteljstvom mladinskih društev pri fari sv. Vida.

Namen te prireditve je zelo plemeniti in vredni naše podpore. Kakor smo že brali lepa vabila, se bo dobiček porabil za darila našim vojakom, ki se nahajajo v službi strica Sama.

Vsi, ki imamo sorodnike pri vojakih, dobro vemo, kako jih razveselimo z majhnim spominčkom od časa do časa. Pišejo nam, da so bili vsi v "luftu," ko so prejeli zavojčke od doma, pa naj si bo še tako malenkostna stvarca notri.

Naša mladina, ki je še doma, se tega dobro zaveda in zato bi se radi zopet enkrat spomnili vseh fantov od naše fare, ker vsi niso tako srečni, da bi dobivali stvari od doma in mi jih prav lahko razveselimo v kratki bodočnosti, ako se bomo odzvali vabilu na to prireditev ter tako gmotno podprli dobro stvar.

Torej vstopnina bo samo 50 centov in pričetek je ob osmih zvečer, tako bomo lahko imeli par ur lepe skupne zabave in vsi vemo, da v družbi človek vedno sreča prijatelja ali prijateljico, kateri ni videl že več časa in vse to je za naše razvedrilo. In v teh resnih časih je koristno za naše zdravje, da si včasih odpočijemo živce.

Kdor le more, naj pride v nedeljo večer k sv. Vidu v cerkveni dvorano, kjer bo naša mladina imela za nas pripravljeno lepo zabavo in če se bomo v lepem številu odzvali, jim bomo dali toliko več korajže za bodoče prireditve in to veselje bi morali ohraniti med seboj.

Na svidenje v nedeljo večer!
Albina Novak.

Članom dr. Najsv. Imena

V začetku vsakega leta si delamo načrte, kako bomo gospodarili v dotičnem letu. Premišljamo, kaj bo treba letos popraviti pri hiši in kaj bi bilo treba napraviti novega. V družbenem življenju prav tako delamo načrte za tekoče poslovno leto, kdaj bo kakšna prireditev ali veselica itd.

V nedeljo 10. januarja bo druga nedelja v tem mesecu. Vsaka druga nedelja v mesecu je posvečena sv. Imenu Jezusovemu, zato pa bomo imeli skupno sv. obhajilo v cerkvi fare sv. Lovrenca in sicer v nedeljo pri drugi maši, to je, ob sedmih zjutraj. Pridite vsi člani prav gotovo, petnajst minut pred sedmo se zbiramo v cerkveni dvorani, da potem sku-

pno odkorakamo v cerkev. Popoldne ob treh pa je cerkveno opravilo in nato pa bo seja v cerkveni dvorani. Tudi na sejo pridite v velikem številu, ker bo gotovo precej zanimivosti in obenem pa tudi volitev odbora za leto 1943.

V vojni smo. Naši sinovi se bojujejo na raznih frontah. Tudi mi stopimo v vojno in odprimo novo fronto. To je molitvena fronta, katero nam priporoča Father Kazimir Zakrajšek. Zato bi bilo pa priporočljivo in prav, da bi društva Najsvetejšega Imena osnovala novo fronto, v kateri bi prosili Gospoda vojnih trum, da odvzame to strašno šibo vojne od nas. Naše orožje ne bodo granate, bombniki in vojni zrakovplovci, kateri vsipljejo na zemljo smrt in gorje. Naše orožje naj bodo goreče molitve, katere naj hitijo pred stol božjega in pravičnega sodnika, Boga Stvarnika, v katerega jezo naj utolajajo, da bo zopet zavladal mir na zemlji, katerega smo tako potrebni.

Pa ne samo člani društev Najsvetejšega Imena, vsi, prav vsi se zaupno obrnimo z gorečo prošnjo in molitvijo ter vzdihnimo večkrat: šibe vojne, reši nas o Gospod! "Prosimo in se vam bo, dalo..." tako slišimo iz evangelija prošnji teden. Sleherni, kdor le prosi, prejme. Moja iskrena želja je, da bi se v letu 1943 vsi naši fantje zdravi in zmagoslavni vrnili domov. Dal Bog, da bi se naše želje uresničile kaj kmalu. Pozdrav,
J. Resnik.

Že pridemo

Ko je angel oznanil pastirjem na trati rojstvo Gospodovo, so rekli: "Pojdimo pogledat, da vidimo, kaj je na stvari." Ta teden se vse navskriž oznanja in fari sv. Vida za nedeljo večer nekaj izvanrednega. Pravijo, da kaj takega pa še ne poprej.

Do sedaj so nas vabile posamezne skupine, sedaj jih je pa kar enega pol ducata, bi rekel, stopilo, in ti so izbrali najboljšje iz najboljše, vse to da bi za začetek novega leta 1943 nam faranom dali podlage in korajže za vse dni tega leta.

Naštevati kaj da bo, bi bilo preveč. Gotovo pa je, da bo "O.K." in da je vredno, da pridemo. Posebno pa še radi tega, ker se bo to pot zavzela mladina, mladinska društva, ki imajo nekateri od teh že veliko preizkušenj. Mnogokrat so nas že fino zabavali, kaj še v nedeljo večer, ko bo vsa ta moč zložena v en program. Za sebe sem prepričan, da bo vredno, da pohitimo v velike prostore pod novo cerkvijo, kjer smo se že mnogokrat prav fino in po domače zabavali. Zakaj pa ne bi šli, saj gremo v svojo domačo družbo in naši domači, ki so istega duha in prepričanja nas bodo zabavali. Ako bo kdo od nas v ta namen kaj potrošil, bo to štetu za domačo narodno obrambo. Bog živi naše, ki se trudijo, da bi nam veselje storili, obenem pa tudi našim vojakom kaj poslali.

Anton Grdina.

Glas iz Euclida

Nedelja, dne 10. januarja, je določena kot praznik društev Najsvetejšega Imena po celi Ameriki. Na ta dan, katoliški možje javno pokažejo svoje prepričanje s tem, da skupno pristopijo k mizi Gospodovi, k sv. obhajilu. Letos ima ta dan posebni pomen, ko je toliko naših mladih mož in fantov v vojni službi in se borijo za to, da bomo še nadalje imeli pravico svobodno spolnjevati svoje verske dolžnosti. V vseh taboriščih, kjer je ameriški vojak, bodo v nedeljo javno praznovali praznik Najsv. Imena. Ali ni toraj naša sveta dolžnost, da tudi mi tu doma storimo isto?

Toraj vsak katoliški mož, v nedeljo 10. januarja pripi k mizi Gospodovi in pri sv. obhajilo ter ga daruje svojega draga vojaka.

Pri nas tu pri sv. Kristu bomo na poseben način obhajili ta dan. Odkrita bo plokatera bo vsebovala imena faranov, ki služijo v armadi, to se bo vršilo zvečer ob uri v cerkvi s posebno slavnostjo, katero imajo v oskrbi spoštovani gospod župnik, torej smo gotovi, da bo res kaj lepega in pomembnega. Takoj po cerkvenem obredu pa za kazane vojne slike v rani. Te slike so take, ki priporočene od vojnega odka. Videli boste kako živijo š sinovi, njih delo, zabavversko življenje. Kazale se do tudi resnične slike zadbojev. Zares nekaj prav kmivega. Naj ne bo noben izmed nas, ki bi zamudil toliko. Vstopnina bo samo centov.

Naše društvo Najsvetejšega Imena, bo pristopilo skupno sv. obhajilo pri sv. maši v uri, ki bo darovana za vsa žive in umrle člane. Zbiranje ob 6:45 uri v dvorani, odk se odkorakamo v cerkev. Poobmaši bo sprejem novih članFarani, veliko vas je še — brih mož, ki še niste člani o prepotrebne družstva. Priobžite se nam in storite samelbi dobro za tisti čas, ko se več ne bo in boste pozablili od marsikoga — ali od drbe Najsv. Imena ne boste pozabljeni. Vedno se bodpa rovale sv. maše za vašo "Pride! V nedeljo, dne 10nuarja, imate lepo priliko, pristopite, ko bo sprejem vseh članov.

Po sv. maši se pa podamadeleženci nazaj v dvoranjajtrku. To bo prosto istiljavljani, da pridete. Imeti vmo tudi izvrstnega govorniki nam bo marsikaj lepebrispomembnega polagal na stajTorej naj ne manjka nobenaga člana v nedeljo zjutrajlovkor tudi ne zvečer. Vabilo gotudi vse ostale farane, pogibizh, ki imate sinov v armadi, da se nam pridrakozvečer je pa seveda gotovosbo cerkev napolnjena od Alexšev in sorodnikov onih, v rimenam bodo javno odkriti, počaščena kakor tudi od tulgih, ki bodo skupno molitvrsrečen povratek vseh in, na pravični mir.

Se enkrat vas vse vabim, da gotovo ne zamudite prilike, deti vojne slike.

Na svidenje v nedeljo 10. januarja pri sv. Kristini! Pozdrav! Za društvo Najsvetejšega Imena fare sv. Videstine,

Frank Hochevar,

Nesreča je hotela, da salamornariški poročnik in pporočnik oba zaljubila do jv istega dekleta. Da je bil sreča še večja, sta tudi v služila na isti ladij. Zato v na vso moč sovražila in sbo d la drug drugemu škodovati si vsaki priliki.

Na ladiji je navada, da nekani, ki ima službo, zapišeno knjižice vse, kar se jasnjegove straže pripeti. Kdile stopi nekega dne službo in poročnik, vidi v svoje veliOče, čudenje zapisano v sluškonknjižo s pisavo poročnika. Je, avgusta — podpomočnik pijan.

Podporočnik je bulil v časa v pisanje in ni vedel bi napravil. Končno mu pndi do srečna misel v glavo. Veto pero in zapiše: "15. avgustJo poročnik enkrat vendar tjetnzen."

ŽALOST IN VESELJE

Spisi Andrejčkovega Jožeta.

Peter, ki je bil nekdanji pri-
ročnik, ali kakor mi pra-
vi pri kanonirjih, naučil se
je tudi nekoliko brati, pi-
sati in računati, kar je bilo rav-
najtežnejše potreba, ako
hotel izračunati, kam pojde
plača z najboljšim uspehom,
da ne zadrvi v velikanska ne-
maka okna, kakor se topničar-
ski časnikorčujejo. To vse je
bil obrniti v prid svojemu
čencu. Gospod fajmošter so
preskrbeli potrebne knjige,
vsako nedeljo popoldne je
Aleš bral in pisal. Faj-
mošter imel dobro glavo in ob
tem času je bral že tako
dobre, da je bilo veselje, in
gospod pisava je bila tako li-
da, da so se celo gospod faj-
mošter čudili, ko jim jo je pri-
šel nekega dne Peter poka-
zati.

Če ni imel Aleš nobenega
več, neizreklija želja ga
je bila po vednosti. Kedar
ni vozil po vodi, vsedel se
je senco in ondi pisaril, če je
bil kak listič papirja, ali
prebiral in potem skušal
se enkrat v glavi ponoviti.
Če si je izbistril um, ter si
dobil mnogo lepih vednosti.
Če se je sedel v duševne vaje so
se edino Alešovo vese-
leje ure je plaval po Savi
in brega do brega, plezal po
skalnih skalah lahko kot srna,
pa na visoke smreke, kjer
nagledale vrane in šoje. Za-
juga njegovega žagorelega
glasa, svetlih, živih oči in čr-
nih gostih las, sodili so abotni
abjektivni ljudje, da ta fant
je kakor kaka druga božja
dar. Pravili so si, da so ga
prijeli cigani, da ima čudne
moči v sebi, da lahko vsakemu
opra itd.; ali Peter, bolj
brisan, nego oni nevedneži,
je bil se vsemu temu ter
čenoval svoje sosedne obtožbe,
človeka krivo sodijo zaradi
njegovega obličja in nenavad-
nih gibov, katero si je pri-
jel po mnogoterih vajah.

Če je bila ljudska bojazen in
svojeno je bilo tudi uzrok,
Aleš tudi pozneje ni zaha-
l v nikakoršno družino, pa
tudi ni mogel, ker so se ga
bali.
Nekaj časa ležita molče, po-
ne pa se oglasi Peter kajze
na jasnino: "Vidiš, Aleš,
dile nad breskvijo štiri zve-
de in potem tri zaporedoma?"
"Oče, ali tiste-le, kjer je ena
koncu nekoliko bolj svetla?"
"Je, je, tiste, tiste; — to je
liki voz. Štiri zvezde so ko-
pa, spredaj pa oje. — Sedaj
poglej naravnost nad hišo
in ondi boš zapazil še drugo
zvezdo."
"Jo že imam, oče, — kako
prijetno miglja."

"To je poljarska zvezda, do-
bro si zapomni. Meni jo je po-
kazal neki korporal, ko smo
ravno neko noč marširali po
temnem gozdu. Rekel mi je, da
se po tej zvezdi človek lahko
vedno ravna in razloči, proti
kateremu kraju gre. Ta zvez-
da je na severji in vedno na
istem mestu. Mornarji se po
noči ravna po njej."
"Poljarska zvezda je to?" ču-
dil se je Aleš ter jo pazno ogle-
doval. "Oče, ko bi se po Savi
vozil, ali bi se tudi lahko ravnal
po njej?"
"Po Savi ni treba, ker imamo
vedno obrežje pred očmi, toraj
ne moremo zaiti, ali na morji
je potrebno, ker ni krog in krog
družega kot voda, kolikor oči
presežejo. Po več dni plava
ladija po morji, urno kot pti-
ca v zraku, preden zagledajo
mornarji kaki otok ali suho
zemljo."

"Oh jemine," vzdihnil je
Aleš, morje mora vendar stra-
šno veliko biti, morda še večje,
nego vsa naša soska. Jeli-te,
jaz bi ga ne preplaval?"
"To je, da ne, ljubi moj, ko
bi celo leto neprenehoma pla-
val?"
"O jejhata? — Ali ste ga že
vi kdaj videli?"
"V Trstu in Benetkah sem
ga videl, pa to je le majhen
del, neizmerne morske planja-
ve, kakor uni-le studenček za
hišo, kjer si ti včasih mline de-
lali proti Savi. Morje je neizme-
reno globoko, takove barke no-
si, kot je naš farovž in še večje.
Na takovi ladiji prebiva lahko
več ljudi, nego jih je v naši
vsi, razun tega pa nalože na
nje še mnogo blaga. Kedar je
vihar, zaganja morje take va-
love, kot hribovje in ladije pre-
metava semtertje, kot kake li-
stiče. Oh, ljubi moj, ondi je
strašno, ne pravi zastojni pre-
govor: kdor ne zna moliti, naj
se gre na morje učiti."

To starčevo pripovedovanje
je dečka tako unelo, da si ni
mogel izbiti iz glave teh čudo-
delnih reči, vedno je popraš-
eval to in uno, in stari mu ni
mogel dovolj razodeti vsega. V
mislih si je slikal Aleš nezna-
no morje. Misli si ga je tako
širocega, kot je vsa okolica,
katero je včasih ogledoval na
bližnjem hribu, pa to se mu je
zdelo še premajheno, da bi bi-
lo treba plavati celo leto, pre-
den bi prišel do kraja. Snaval
si je še večje, kolikor mu je
dopuščala njegova domišljija,
ali vendar si ni mogel popolno-
ma misliti, kolikšno bi bilo. In
potem velikanske ladije, toli-
košne kot domači farovž in ta
se je vendar zdel Alešu najve-
čja hiša na svetu, saj še ni ni-
kdar nikjer večje videl. Doma-
ča bajtica se mu je zdelala v pri-
meri s farovžem z dverna nad-
stropjema, kot majhni kozji
hlev. In takove barke se suče-
jo po morji, na njih prebiva
mnogo ljudi, več, nego jih ob
nedeljah v cerkev pride. Kaj
pa še valovi, valovi! ki pre-
metavajo takove ladije, kot pe-
resce; kakovi morajo ti biti!
Gotovo več, nego homec sv. Le-
narda, na katerem stoji majhe-
na cerkva. Kaj takega do da-
nes Aleš še ni slišal, še v nobe-
nej knjigi ni čital tega, čerav-
no so mu jih gospod fajmošter
že mnogo posodili. Sklenil je
pri prvi priložnosti prositi jih
za kake takove knjige, da bi po-
tem še kaj več zvedel o morji,
ladijah in valovih. — Njegova
domišljija je bila preslaba, vse
to si naslikati, zdelo se mu je
vse tako čudno, da bi gotovo
dvomil o vsem tem in misli,
da ga je Peter le nalagal, ko
ne bi bil vedel, da "stari oče"
vedno govore resnico.
(Dalje prihodnjic)

NEWBURŠKE NOVICE

(Nadaljevanje z 2 strani)
pomoč več odvzeti. Končno ga
je rešila smrt in odšel je, da pra-
znuje Božič v večnosti. Bog mu
daj večni pokoj. Vsem ostalim
izražamo naše sožalje.

"Noben načrt, kateri Boga iz-
pusti, ne bo zmanjšal kriminal-
nosti in zločinov človeško dru-
žbo," je rekel sodnik Ruegmer
iz okolice Stearns County, Minn.
To je resnično. To je zgodovina
dokazala že nešteto krat. Pa je
človek tako trmoglav, da hoče
navzlic vsem dokazom iti svojo
pot v časno nesrečo in v večno
pogubo.

Med številnimi božičnimi po-
zdрави je bil tudi eden od goto-
ve Duše iz nekega daljnjega me-
sta. Tudi tej Duši sem hvale-
žen.

Joe Zadnik, eden naših gostil-
ničarjev, nam je prinesel za
\$900.00 sales stamps. Hvala le-
pa, Joe! Te znamke bi morale
vreči cerkvi vsaj \$27.00.

Precejšnje število naših fan-
tov vojakov je bilo za Božič ali
pa tik pred Božičem doma na do-
pustu. Osebo so se oglašili pri
nas: Cpl. Edward Skufca, ki je
daroval za oltarje \$5.00, Pfc.
Joseph Shimik \$10.00, Stan Pr-
hne U. S. N. \$5.00, Cpl. Louis
Papež \$5.00, Pvt. Frank Kenik
\$5.00, Pvt. Emil Yakich \$5.00.
Vsem tem, kakor tudi vsem dru-
gim, ki so prispevali za oltarje
prav iskrena zahvala in Bogu
plati stotero. Najtopleje mora-
mo zahvaliti naše farane za njih
požrtvovalnost v preteklem letu.
Društvo sv. Rešnjega Telesa je
vnovič zopet darovalo \$589.00.
Bog lonaj tauzntkrat.

Če misliš, da so tvoji križi
najtežji, potem poslušaj na-
slednje: Pred gotovo cerkvi-
jo v mestu prodaja časopise,
da se preživi, pohabljenec, ka-
tere ga nikdo ne vidi kdaj potr-
tega ali žalostnega. Ime mu
je Frank.

Frank ni bil vedno tak, kot
je sedaj. Tudi katoličan ni bil,
kot je danes. Bil je protestant,
sin zelo zagreženih protestantov-
skih staršev. Bil je zdrav in
čil, da malo takih. Ko je šel
skozí višje šole (college), je
nekega dne profesor zgodovine
govoril o katoliški cerkvi, kate-
ro je risal, kot najslabšo reč na
svetu in je pravil, kako katoli-
ška cerkev nasprotuje izobrazbi
in hoče imeti vse ljudi igno-
rantne; da prepoveduje bran-
je sv. pisma in še druge slič-
ne laži.

To je Franka napotilo, da se
je hotel prepričati, koliko, če
sploh kaj, je resnice na tem.
(Če bi vsi dijaki delali tako, bi
taki laži-pofesorji kmalu mo-
rali utihniti.)

Frank je res pronašel, da so
v starih časih, predno je bil iz-
najden tisk in so morali vse
knjige pisati na roke, res imeli
sv. pismo v čitalnici na veržici
zato, da ga kdo ni vzel s seboj
domov, prav kakor še danes
priklene telefon kompanija
svojo knjigo. Frank je prona-
šel, da je katoliška cerkev vse-
skozí pospeševala izobrazbo, zi-
dala šole in podpirala in usta-
navljala univerze. Celó v Ame-
riki je bila prva šola katoliška.

To je Franka napotilo, da je
začel proučevati tudi krščanski
nauk in na dan, ko je bil krščen
in je postal katoličan, ga je
lastni oče pahnil iz doma in mu
vso podporo za šole odpovedal.
Frank je moral šole opovedati.
In iti na delo, da se preživi. Ne-
kega dne ga na potu na delo
zadene avtomobil, mu zlomi
več kosti in ga napravi kripelj-
na (pohabljenca) in nesposob-
nega za vsako delo. Toda pri
vsem tem je Frank ostal vesel.
Dobil je končno to mesto
pred cerkvijo in s prodajanjem
časopisa se je preživljal za si-

V Cleveland bo zopet prišel
cirkus. Gala predstava za od-
prtijo bo v nedeljo zvečer 10.
januarja. Predstave bodo vsak
dan popoldne in zvečer, razen ob
sobotah do 24. januarja.
V pretečenih letih je več kot
dva milijona oseb iz severne
Ohio posetilo Al Sirat Grotto
cirkuse, ki so največja privlačna
sila zabave željnim ljudem v teh
krajih.

Kot vedno bodo cirkuške pred-
stave v clevelandski Areni na
3737 Euclid Ave. Vsakdo bo do-
bil lahko dober sedež. Pri vsaki
predstavi bo 29 dejanj. Naj-
boljši umetniki bodo nastopali s
svojimi izvežbanimi konji, tigri,
levi itd.

Vstopnice za cirkuške pred-
stave so že v prodaji v Areni in
v trgovini z oblekami Bond. Za
večerne predstave in za nedeljo
popoldne so rezervirani sedeži po
\$2.20, \$1.85, \$1.35 in 95c; splošna
vstopnina 55c. Za popoldanske
predstave so rezervirani sedeži
po \$1.50, \$1.00 in 75c; splošna
vstopnina 55c. Ob sobotah ne bo
predstav.

Io. Ko so ga vprašali, kako mo-
re biti tako vesel pri vsej svoji
nesreči, je rekel: "Bog je tako
hotel, da sem kupil resnico
prave vere za časne dobrine. Ni
mi žal. Moč notranji mir in
milost so več vredne, kot vse to,
kar sem izgubil vsled pristopa
v pravo sv. cerkev."

Ali nas je kaj sram, ki za
vsako malenkost tarnamo in se
protivimo božji volji? Moralo
bi nas biti.

V nedeljo zvečer ob 7 se bo-
mo zbrali v cerkveni dvorani
vsi Slovenci iz tukajšnje nase-
bine. Vsi, ki spadamo pod
zvon sv. Lovrenca, da ustanovi-
mo podružnico Slovenskega Na-
rodnega Sveta v Ameriki. Na
ta shod vabimo vse, prav vsi,
brez razlike mišljenja, bodisi v
političnem oziru ali pa v ver-
skem. Ako nam je res kaj na
tem, da naš narod v Sloveniji
ne umrje, potem bomo pustili
vse drugo na strani in se zdru-
žili za moralno in drugo pomoč.
Če smo majhen narod, potem
bodimo vsaj tisti, kar nas je
ene misli glede zahtev za narod
v domovini. Torej vas vabimo
VSE v nedeljo, 10. januarja v
cerkveno dvorano ob 7 zvečer.
Pridite vsi, moški in ženske in
Pomagajmo rešiti, kar se da.

Igra "Božična Nvesta" je
sicer že minula pred par tedni.
Ker pa je to moje prvo poroči-
lo od tistega časa, zato naj mi
bo dovoljeno javno pohvaliti
igralce in igralko za njih trud,
kakor tudi vse one, kateri so se
udeležili. Igralci so se potru-
dili, da so svoje vloge poznali
in se besedila naučili na pamet.
To je veliko, ker ima vsak igra-
lec svoje zasebne skrbí in je
igra le postranska zadeva. Vsi
so bili voljni in s takimi igralci,
ki se res trudijo, da bi sledili
navodilu, je prijetno delati.
Bodoča igra bo lažje vsebine
in radi tega tudi lažje za igral-
ce in igralko, komedija bo.

Moč uniforme je že taka, da
jo Zornova Emma, doli iz
Brooklyna ni mogla prenesti,
ampak je vzela uniformo z Leo
Zupanom vred za svoje premo-
ženje. Leo je prišel toliko od
svoje vojaške službe, da je po-
dal roko v znamenje zvestobe
Emmi, potem pa prav kmalu
zopet odšel k svoji službi v ar-
mado. Mlademu paru čestita-
mo in želimo prav veliko sre-
če, ko se Leo povrne iz lova na
Fritze ali pa na Hirohitije.

Nič manj ko 500 mest in kra-
jev je v Združenih državah, ka-
teri nosijo ime kakega svetnika
ali pa ime božje skrivnosti.
Menda ni tudi ene države, kate-
ra ne bi imela takega imena.
Kaj nam to znači? To nam po-
ve, kako velik del imajo katoli-
čani pri razvitju te dežele.

Kako malo se more človek
ponašati s svojim življenjem
in odkladati pokoro "na konec"
življenja. Dva naša farana sta
umrla drug za drugim in oba
naglomala.

John Fortuna iz sosednje
Maple Heights, O., je bil sicer
že precej v letih, 69 let je
imel. Vendar je še delal in se
pehal sem in tja. Kar naenkrat
pa ga zgrabi srčna bolezen in
naredi konec vsemu nadalj-
nemu delu in ga pošlje v večnost
pripravljenega, kolikor je pač
bil.

Frank Fink je imel gostilno.
Je tu pa tam nekaj bolehal, to-
da nihče ni pričakoval kaj hu-
dega. V torek jutro ga žena
najde mrtvega v postelji. Ta-
ko je človeško življenje in radi
tega nas opominja Zveličar
sam: "Bodite pripravljeni, ker
ne veste ne ure, ne dneva." In
zopet reče: "Le pravoverni in
po veri živite kristjani, kateri
zaupa v Boga in ve, da ga po
smrti čakajo nebesa," le tak
more biti v resnici vesel vsak
čas v tem življenju."

Pokojnim naj sveti večna
luč. Ostalim naj bo tukaj iz-
raženo naše globoko sožalje.

Krščanski nauk za otroke iz
publik šol se je pričel ta teden.
V Maple Heights je nauk ob
torkih po šoli, v Warrensville
Heights ob četrtnih po šoli. Za
vse druge pa je nauk v šoli sv.
Lovrenca ob sobotah zjutraj ob
9. Vsi ti otroci naj pridejo ob
nedeljah k šolski maši 8:45 in
po maši imajo zopet nauk v šo-
li. Cerkevni zakon jasno in
strogo zapoveduje staršem, da
skrbijo, da imajo otroci, kateri
pohajajo v brezverske šole
vsaj dvakrat na teden pouk v
krščanskem nauku.

Poleg tega pa je seveda po-
treba, da je tudi doma zgled
krščanskega življenja, da je
skupna molitev vsak dan in da
starši skrbijo, da otroci redno
prejemajo sv. zakramente in
prihajajo vsako nedeljo k sv.
maši.

St. Lawrence Stage and Cur-
tain Guild priredi veseloigro v
nedeljo, 7. marca.

NAŠA DEKLETA

Slika iz našega kraja.
Spisal Podgoričan.

"Zato ker se hčere povisujejo,
in glavo po koncu nosijo, in grede
z očmi migajo, in z rokami plo-
skajo, in premerjajo svoje stopinje,
in hodijo po plesavsko."
— Izajša 3. 16.

1. Mati in hči.

Sredpostne nedelje popolu-
dne sta bili Jeranka in njena
hči Urška sami doma.
Oče se je bil po krščanskem
nauku ustavil pri cerkvi, da
nekoliko pokramlja z znanci in
sorodniki na trgu, in ker je po-
stalo ondi hladno, zavili so v
bližnjo gostilno, da se ogrejejo
in zgovore do konca.

Otroci so bili za vasjo, kjer

so se na prekopjih drevili in
prekopicali, pozdravljajoč z
vriskanjem in vpitjem vračajo-
če se pomlad.

Urška je imela objokane oči,
prsa so se ji nemirno vzdigova-
la, kakor bi v njih igrala togo-
ta, in kadar je drknila po cve-
točem obrazu solza, privle se je
iz prsi tudi globok vzdihljaj.
Gledala je pred se na mizo ali
skozi okno po vasi, kakor bi ne
hotela gledati matere, ki je se-
dela pri peči in si grela hrbet.

"Toliko imaš že obleke kakor
nobena druga v vasi, pa še ni-
maš dovolj," očita ji mati.

"Kakšna obleka pa je to! ...
Vsaka ima lepšo kakor jaz,"
zažene se hčerka in z ruto po-
tegne preko oči.

"Saj ni res! ... Nobena ni-
ma take kakor je ta, ki so ti jo
kupil oče za božič."

"O, seveda ne! ... Vi pa ve-
ste! ... Vi hodite k maši zju-
traj, ko prihaja samo stari svet
pa ne vidite dekličev, ki prihaj-
ajo ob desetih. ..."

"Vsako nedeljo jih gledam,
ko gredo po vasi v cerkev in
iz cerkve, in vem, kako so oble-
čene."

"Vi prav nič ne veste, ko vi-
dite samo domače. ... Ko bi vi
videli nas v nedeljo pred cer-
kvijo, ko se snidemo iz cele do-
line. Mene je kar sram med
njimi in ne vem kam pogledati,
ker imam tako grde obleke."

"Jej, kak lažeš! ... Za sedem
nedelj imaš preobleke, pa kaj
takega zineš, ko vem, da ima
težko še katera toliko in tako
lepah oblek kakor ti!"

"Pa pojdite gledat, ako me-
ni ne verjamete! — Kaj mi ho-
če toliko obleke, ki pa ni nova
... druge so pa vse nove. Stro-
kova Marijančka ima svetlo
modro z drobnimi belimi pika-
mi, Kadunjka temno zeleno z
rumenimi rižami, Samka ru-
javkasto, pa kaj bi vam še pra-
vila, pa pojdite sami gledat. In
vse se že pomenjujejo, da bo-
do za veliko noč nove. ... Oh,
samo jaz ne! ..."

"Vidiš, temnordeče obleke s
svilenimi našivi, ki se ti tako
poda, pa vendar nobena nima.
Urška, meni verjemi, da se ne
bode nobena tako postavila, ka-
kor se boš ti."

"I, seveda! ... V tem rdečem,
ki je tako po starem narejeno
in ima tiste široke, napihnjene
rokave z balončki, kakor jih va-
ne nosijo. ... Tega pa res več
ne oblečem. ..."

(Dalje prihodnjic.)

DELO DOBIJO

MOŠKI IN ŽENSKÉ

da bi čistili

URADE

ponoči

STALNO DELO

Dobra plača na uro

Vprašajte v pondeljek

AETNA WINDOW CLEANING CO.

1430 E. 27. St.

pri Superior

(7)

Delo dobi mesar

Izučen mesar dobi dobro in
stalno delo v slovenski mesnici.
Za naslov vprašajte v uradu
tega lista.

(x)

IZURJENI OPERATORJI BORING MILLS

(Horizontal and Vertical)
Assemblers

ON
MACHINE TOOLS

Plača od ure, povrhu overtime.
Ako ste zdaj zaposleni pri voj-
nem delu, se na priglasite.

WELLMAN ENGINEERING

7000 Central

(7)

Vsi bivši uslužbenci

Forest Garment Company

ki je sedaj

Brunner Company

632 W. St. Clair Ave.

in ženske, ki jih veseli šivanje oblek
in pralnih oblačil, naj pridejo k raz-
govoru z Mr. J. PALCO za stalno de-
lo čez leto.

Polni ali delni čas.
Plača od ure ali od kosa.

(11)

NEIZKUŠENI

in

DELNO IZKUŠENI

za

jeklena dela

Delo zunaj

Inspektorji

Delo znotraj

S predznanjem ali brez

Plača od ure

Ako ste zdaj zaposleni pri voj-

nem delu, se ne priglasite.

CLEVELAND

TRACTOR

19300 Euclid Ave.

(7)

MALI OGLASI

Dekleta iščeta sobe

Dvoje deklet išče 2 ali 3 so-
be s kopalnico. Kdor ima kaj
primerne, naj pokliče ENDI-
cott 9029.

(7)

LEPI DOHODKI!

Naprodaj je hiša za eno dru-
žino, 8 sob. Nahaja se na 910
E. 75. St. Vsa notranjost je v
izvrstnem stanju. Pokličite za
pojasnila Henderson 1956.

Hiša naprodaj

Proda se hiša 8 sob ali pa se
tudi zamenja za lot; nahaja se
na 519 E. 185. St. blizu Lake
Shore Blvd. Lot je 55x187. Hi-
šemu kupcu se proda poceni,

John Robich

Building Contractor

18650 Meredith Ave.

KE-5152

(7)

Loti naprodaj

Naprodaj je dober lot ali se
zamenja za cenejši lot, meri 44x
140, nahaja se na 19770 Lake
Shore Blvd. (front).

Lot za trgovino, 50x100, na-
haja se na Waterloo Rd. in 158.
St. v slovenski naselbini, se pro-
la ali zamenja za cenejši lot.

Tu se vam nudi prilika za do-
bro investicijo. Dajte ponudbo.

John Robich

Building Contractor

18650 Meredith Ave.

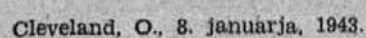
KE-5152

(7)

Tri sobe se oddajo

Odda se 3 čedne sobe s kopa-
liščem, spodaj; odda se mirnemu
paru

Žal mu je bilo, da je tako govoril, pa bilo je prepozno. Učitelj se je ves raznel in je rekel: "Tako! Ta bi bila lepa!" S svojimi suhimi rokami je zagrabil Albertove in jih je trdo držal, kakor bi se bal, da

“Gospod, samo en zgled. Pred nedavnim je prišel tje na večerjo Švedkorar, ki je slab atotlik. Doma ima luteransko eno in denarjev na kupe, ve-
e pa in božjega strahu niti za-
inar ne. Starina je zahteval
ečno piško — na petek . . .
tefana mu je mirno rekla:

NAŠA VELIKA
“Col
S

ARENA

3737 Euclid EN 3700

Naj obmolcknejo duhovniki, pridigala bo devica. Naj zapre Hendel vse cerkve, gostilnica v Vizerfeldu bo zadnja štajerska cerkev, v kateri bo prebival evharistični Jezus . . . in dete ga bo nosilo mučnikom, kakor ga je nekoč nosil Tarzicij . . . nosilo ga bo dete, Kristova cvetka, nevesta Kristova, ki ji je ime Štefana.

BLISS COAL CO.
PREMOG IN DRVA
Zastopstvo
WHITING STOKERS
22290 LAKELAND BLVD.
KENMORE 0808

EDWARD A. HISS na
ekarna—farmacija in optometriko
potrebščine.

1.77

The May Company ... prvo nadstropje Ontario

4.94

The May Company... drugo nadstropje

FOUNDED 1894

AN NEIGHBORHOOD OFFICE

The Cleveland Trust Company

EVERY BANKING SERVICE

THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

Cleveland, Ohio

CONDENSED STATEMENT OF CONDITION, DECEMBER 31, 1949

ASSETS		
Cash on Hand and in Banks		\$135,893,190.71
United States Government Obligations		293,294,935.58
Stock in Federal Reserve Bank		973,500.00
State, Municipal and Other Securities		18,567,293.01
Loans and Discounts		196,084,740.00
Banking Premises		5,262,328.81
Other Real Estate		2,155,784.81
Other Resources		1,402,887.94
Customers' Liability on Acceptances		<u>84,377.30</u>
Total		\$595,719,028.45
LIABILITIES		
Capital Stock	\$13,900,000.00	
Surplus and Undivided Profits	\$740,253.01	
Reserve for Contingencies	2,122,489.88	
Capital Notes	11,500,000.00	
Retirement Fund for Capital Notes	500,000.00	
Reserve for Interest on Capital Notes	<u>173,917.81</u>	36,836,660.70
DEPOSITS		
Demand	\$328,522,712.54	
Time	209,434,558.44	
Estates Trust Department	13,123,964.14	
Corporate Trust Department	<u>3,537,254.40</u>	554,618,489.52
Accrued Taxes, Interest, etc.		1,675,719.58
Other Liabilities		2,503,781.18
Acceptances Executed for Customers		<u>84,377.30</u>
Total		\$595,719,028.45

Contingent Liability on Loan Commitments—\$10,091,510.43

United States Government Obligations carried at \$24,826,402.78 are pledged to secure public funds and trust deposits and for other purposes as required or permitted by law.

MEMBER FEDERAL RESERVE SYSTEM

Member Federal Deposit Insurance Corporation

Ustanovljeno 1908

Zavarovalnino vseh vrst vam točno preskrbi

HAFFNER INSURANCE AGENCY

6106 St. Clair Avenue